

T.Y.B.A

PSYCHOLOGY

Psychological Testing and Statistics

(Paper- IV) (02/05/2017)

QP Code : 06906

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B.** (1) Question Nos. **1** and **10** are **compulsory**.
(2) Attempt any **two** questions out of the **remaining** from **each** section.
(3) Attempt **six** questions **in all**.
(4) **Both** the **sections** should be written in the **same answer-book**.
(5) Use of **Simple Calculator** is permitted. Each step of calculation should be **clearly written** in the answer book.
(6) **Figures** to the **right** indicate **full** marks.
(7) **Graph Paper** will be **provided**.

Section I

1. Explain the concept of Psychological Testing and Assessment. Discuss the Qualities of a 'Good Psychological Test'. **18**
2. What is Test Reliability ? Discuss alternate form and Kuder Richardson Methods of estimating Test Reliability ? **16**
3. Define construct validity and briefly discuss each type of construct validity evidence. **16**
4. What is item analysis ? Explain Item Discrimination Index and Item-Response Theory. **16**
5. (a) Describe stanlord-Binet intelligence Scale. **8**
(b) Describe TAT as a Projective Test. **8**

Section II

6. (a) Describe the characteristics of a histogram. **3**
(b) Arrange the following scores into a frequency distribution table : **10**

131	133	139	139	151	130
140	132	140	134	160	147
146	132	136	134	155	155
150	155	125	155	160	155
160	145	150	160	155	158
155	140	135	140	160	N = 45
145	135	140	130	155	
150	145	140	160	160	

- (c) Plot a histogram for the data in. **3**

[TURN OVER

7. (a) Describe the characteristics of the Mean. **3**
 (b) Calculate Mean, Median and Mode for the following distribution : **13**

CI	f
65-69	4
60-64	6
55-59	10
50-54	11
45-49	14
40-44	9
35-39	7
30-34	3
25-29	1
N = 65	

8. (a) Evaluate the Quartile Deviation as a measure of variability. **3**
 (b) Calculate the Q D for the following distribution : **9**

CI	f
100-104	2
95-99	4
90-94	6
85-89	8
80-84	10
75-79	14
70-74	6
65-69	6
60-64	6
55-59	4
50-54	2
N = 68	

- (c) Calculate P_{30} and PR of 92 for the data in 8b. **4**

9. Write short notes on any four of the following :— **16**

- Probability
- Properties of a Normal Curve
- Area under normal curve
- Kurtosis
- Skewness
- Z score.

10. (a) Explain the concepts of Simple Regression and Multiple Regression. **4**
 (b) Calculate the Rank-order correlation for the following set of scores : **13**

X	Y
65	97
38	102
52	109
54	81
38	99
39	102
37	103
53	108
28	114
70	96

(c) Interpret your answer.

1

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)
(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

- सूचना : (१) प्रश्न क्र.१ व प्रश्न क्र.१० अनिवार्य आहे.
(२) प्रत्येक विभागातून उर्वरित प्रश्नांपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
(३) एकूण सहा प्रश्न सोडवा.
(४) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.
(५) गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे. गणितीय मांडणीची प्रत्येक पायरी स्पष्ट लिहा.
(६) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
(७) आलेख पेपर आवश्यकतेनुसार पुरविले जातील.

विभाग १

१. मानसशास्त्रीय चाचणी व मूल्यनिर्धारणाची संकल्पना स्पष्ट करा. 'उत्तम/चांगल्या मानसशास्त्रीय चाचणीची वैशिष्ट्यांची चर्चा करा. १८
२. चाचणी विश्वासार्हता म्हणजे काय ? पर्यायी बाब विश्वासार्हता आणि कुडर रिचर्डसन विश्वासार्हता पद्धतीची चर्चा करा. १६
३. रचित वैधतेची व्याख्या द्या आणि रचित वैधतेच्या प्रत्येक प्रकारची चर्चा करा. १६
४. घटक विश्लेषण म्हणजे काय ? घटक भेदनिवृत्त निर्देशांक व घटक प्रतिक्रिया सिद्धांत विशद करा. १६
५. (अ) स्टॅनफोर्ड बिनच्या बुद्धीमापन कसोटीचे स्पष्टीकरण द्या. ८
(ब) प्रक्षेपण चाचणीतील TAT स्पष्ट करा. ८

विभाग २

६. (अ) हिस्टोग्रामची गुणवैशिष्ट्ये सांगा. ३
(ब) खालील सुट्या प्राप्तांकाद्वारे वारंवारिता विभाजन तक्ता तयार करा. १०

१३१	१३३	१३९	१३९	१५१	१३०
१४०	१३२	१४०	१३४	१६०	१४७
१४६	१३२	१३६	१३४	१५५	१५५
१५०	१५५	१२५	१५५	१६०	१५५
१६०	१४५	१५०	१६०	१५५	१५८
१५५	१४०	१३५	१४०	१६०	
१४५	१३५	१४०	१३०	१५५	
१५०	१४५	१४०	१६०	१६०	

N = ४५

- (क) वरिल वितरणाद्वारे हिस्टोग्राम काढा. ३

[TURN OVER

७. (अ) मध्यमानाच्या गुणवैशिष्ट्यांचे स्पष्टीकरण द्या.
 (ब) खालील वितरणाचा मध्यमान, मध्यांक, बहूलक काढा.

वर्गांतर	वारंवारिता
६५-६९	४
६०-६४	६
५५-५९	१०
५०-५४	११
४५-४९	१४
४०-४४	९
३५-३९	७
३०-३४	३
२५-२९	१
N=६५	

८. (अ) परिवर्तनशिलतेच्या चतुर्थक विचलन (QD) चे मूल्यांकन करा.
 (ब) खालील वितरणाचा चतुर्थक विचलन काढा.

वर्गांतर	वारंवारिता
१००-१०४	२
९५-९९	४
९०-९४	६
८५-८९	८
८०-८४	१०
७५-७९	१४
७०-७४	६
६५-६९	६
६०-६४	६
५५-५९	४
५०-५४	२
N=६८	

- (क) वरील वितरणाचा (प्र. क्र. ८ब) च्या वितरणाचा P३० व ९२ चा PR काढा.

[TURN OVER

९. खालीलपैकी कोणतेही चार टिपा लिहा :-

- (अ) संभाव्यता
- (ब) प्रसामान्य वक्राची गुणवैशिष्ट्ये/महत्त्व
- (क) प्रशासन वक्रात सहभागी क्षेत्र
- (ड) कर्टोसिझ
- (इ) स्कूनेस
- (फ) झेड गुणांक.

१६

१०. (अ) सामान्य रिग्रेशन व बहुविध रिग्रेशनची संकल्पना स्पष्ट करा.

४

(ब) खालील संचातील सहसंबंध माहितीचा श्रेणी अंतर मापन पद्धतीने सहसंबंध कोढा.

१३

क्ष	य
६५	९७
३८	१०२
५२	१०९
५४	८१
३८	९९
३९	१०२
३७	१०३
५३	१०८
२८	११४
७०	९६

(क) सहसंबंधाचा अर्थ सांगा.

१

T.Y.B.A
PSYCHOLOGY
Abnormal Psychology
(Paper- V) (03/05/2017)

Q.P. Code :07968

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. Attempt any **two** question from Q.no.1 and attempt any **three** questions from Q.no.2 to question no.8.

OR

Attempt any **five** questions from question no.2 to question no.8.

2. Attempt **five** questions in all.

- Q.1** a. Discuss the theories and treatment of ADHD and disruptive behaviour disorder. **20**
b. How was the DSM developed? Explain the assumptions of the DSM IV TR. **20**
c. Describe the characteristics, theories, and treatment of gender identify disorder. **20**
- Q.2** Explain the principles of classical and operant conditioning to explain psychological disorder. **20**
- Q.3** Describe the characteristics, theories & treatment of obsessive compulsive disorder. **20**
- Q.4** Discuss how emotional expressions affects medical conditions. **20**
- Q.5** Define suicide. Explain the different perspectives of suicide. **20**
- Q.6** Write short notes: **20**
a) Brief psychotic disorder
b) Delusional disorder
c) Schizophreniform disorder
d) Shared psychotic disorder
- Q.7** Describe the nature of personality disorder. Explain the characteristics of antisocial personality disorder. **20**
- Q.8** Explain the characteristics of different types of eating disorders. **20**

[वेळ: तीन तास]

[गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: १. प्रश्न क्र. १ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा आणि प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र. ८ मधून कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

किंवा

प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र. ८ मधून कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

२. एकूण पाच प्रश्न सोडवा.

- प्र. १ अ) ADHD च्या सिध्दान्तांची आणि उपचारांची तसेच डिसरप्टिव्ह बिहेविअर विकृतीची चर्चा करा. २०
- ब) DSM चा विकास कसा झाला? DSM - IV - TR ची गृहितके स्पष्ट करा. २०
- क) लिंगभाव ओळख विकृतीची वैशिष्ट्ये, सिध्दान्त आणि उपचार यांचे वर्णन करा. २०
- प्र. २ मानसशास्त्रीय विकृती स्पष्ट करणारी अभिजात अभिसंधान आणि साधनात्मक अभिसंधानाची तत्वे स्पष्ट करा. २०
- प्र. ३ अयथार्थ विचार व कृतीप्रधान विकृतीची वैशिष्ट्ये, सिध्दान्त आणि उपचार यांचे वर्णन करा. २०
- प्र. ४ भावनिक प्रकटीकरणाचा वैद्यकीय स्थितीवर कसा परिणाम होतो याची चर्चा करा. २०
- प्र. ५ आत्महत्येची व्याख्या द्या. आत्महत्येवरील वेगवेगळे दृष्टिकोन स्पष्ट करा. २०
- प्र. ६ टिपा लिहा. २०
- अ) अल्पकालीन मनोविक्षोभित विकृती
- ब) घनविचारणयुक्त विकृती
- क) स्किझोफ्रेनिफॉर्म विकृती
- ड) सामाजिक मनोविक्षोभित विकृती
- प्र. ७ व्यक्तिमत्त्व विकृतीच्या स्वरूपाचे वर्णन करा. समाजविरोधी व्यक्तिमत्त्व विकृतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. २०
- प्र. ८ खाण्याशी निगडित विकृतीच्या वेगवेगळ्या प्रकारांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. २०

T.Y.B.A
PSYCHOLOGY

Industrial and Organizational Psychology
(Paper- VI) (04/05/2017)

CODE No.00008121

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
- 1 Figures to the right indicate full marks
  - 2 All answers should be written in the same answer book.
  - 3 Attempt Q. No.1 for 40 marks any two more questions from Q. No.2 to Q.No.6

OR

- Attempt any 4 from question no 2 to question no 6
4. Follow the same instruction as given above and also attempt Q.No.7 which is compulsory

- Q.1 Answer any **two** of the following 40
- a) Discuss Job and Work Analysis
  - b) Describe leadership styles
  - c) Explain survey opinion polls, motivation research and focus groups as research methods in consumer psychology.
- Q.2 Describe the purpose of performance appraisal. 20
- Q.3 Write Short Notes on any **four** of the following 20
1. Active Practice
  2. Transfer of Training
  3. Apprenticeship
  4. Executive Coaching
  5. Diversity training
  6. Career development
- Q.4 Explain achievement motivation theory & need hierarchy theory. 20
- Q.5 Discuss excessive internet use & electronic monitoring in organizations. 20
- Q.6 Explain organizational efforts of stress management. 20
- Q.7 Write short notes on any **four** of the following 20
- a. Realistic job preview
  - b. Ranking Method
  - c. Career development
  - d. Need Hierarchy theory
  - e. Biofeedback
  - f. Product Image

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना १) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात

२) सर्व प्रश्नांची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावीत

३) प्र.क्र १ हा ४० गुणांसाठी सोडवा व प्रश्न क्र २ ते ६ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा
किंवा

प्रश्न क्र २ ते ६ मधून कोणतेही चार प्रश्न सोडवा

४) वरील सूचना शिवाय प्र. क्र.७ हा अनिवार्य आहे (एकूण पाच प्रश्न सोडवा)

प्र.१	कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा अ) काम आणि कार्याचे विश्लेषणाची चर्चा करा. ब) नेतृत्वाची शैलीचे वर्णन करा. क) सर्वक्षण लोकमत मोजणी, प्रेरणा संशोधन आणि केंद्रित समूह या ग्राहक मनोविज्ञानातील संशोधन पद्धती म्हणून स्पष्ट करा.	४०
प्र.२	कार्यप्रवर्तन मूल्यांकनाच्या उद्दीष्टांचे वर्णन करा.	२०
प्र.३	थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही चार) १) सक्रीय (Active) सराव २) प्रशिक्षण हस्तांतर ३) शिकाऊ उमेदवार प्रशिक्षण ४) तज्ञ मार्गदर्शन ५) विविधात प्रशिक्षण ६) व्यवसाय / करिअर विकास (career development)	२०
प्र.४	प्रेरणांचे संपादन/उपलब्धी प्रेरणा सिद्धांत व गरज वर्चस्व श्रेणी सिद्धांत स्पष्ट करा.	२०
प्र.५	संघटनेतील इंटरनेटचा अतिवापर आणि इलेक्ट्रॉनिक monitoring यांची चर्चा करा.	
प्र.६	तणावाचे व्यवस्थापन करण्यासाठी संघटना कोणकोणते प्रयत्न करते, स्पष्ट करा.	२०
प्र.७	संक्षिप्त टीपा लिहा (कोणत्याही चार) अ. Realistic कार्य अहवाल ब. श्रेणी पद्धती क. करिअर विकास ड. गरजांचा वर्चस्वश्रेणी सिद्धांत इ. बयोफिडबॅक फ. वस्तूची प्रतिमा	२०

- N.B.** (1) Question Nos. **1** and **10** are **compulsory**.
- (2) Attempt any **two** questions out of the **remaining** from **each** section.
- (3) Attempt **six** questions **in all**.
- (4) **Both** the **sections** should be written in the **same answer-book**.
- (5) Use of **Simple Calculator** is permitted. Each step of calculation should be **clearly written** in the answer book.
- (6) **Figures** to the **right** indicate **full** marks.
- (7) **Graph Paper** will be **provided**.

Section I

- 1. Discuss the various assumptions about Psychological Testing and Assessment. **18**
- 2. Define Test Reliability and discuss the sources of error variance and describe alternate form reliability. **16**
- 3. Explain the concept of Test Validity. Describe content validity with reference to its Quantification and the influence of culture. **16**
- 4. What is item analysis ? Explain in detail qualitative item analysis. **16**
- 5. (a) Evaluate WISC-IV as an intelligence scale. **8**
(b) Explain the procedure of administering, scoring and interpreting Rorschach. **8**

Section II

- 6. (a) Describe the steps in preparing a frequency distribution table. **3**
(b) Arrange the following scores in a frequency distribution table : **10**

86	75	80	60	86
82	76	88	54	76
92	89	94	80	64
84	78	97	87	92
86	81	56	96	83
72	96	67	68	79
91	80	58	59	
73	71	73	65	
64	97	67	73	N = 46
81	87	72	73	

- (c) Plot a histogram for the data given above.

7. (a) Evaluate Mode as a measure of Central Tendency. 3
 (b) Calculate Mean, Median and Mode for the following distribution : 13

CI	f
90-92	6
87-89	5
84-86	10
81-83	10
78-80	11
75-77	12
72-74	7
69-71	4
66-68	3
63-65	2
N = 70	

8. (a) Evaluate Q D as a measure of variability. 3
 (b) Calculate S D for the following distribution : 9

Class Interval	F
110-119	2
100-109	6
90-99	8
80-89	14
70-79	20
60-69	15
50-59	11
40-49	9
30-39	3
N = 88	

- (c) Calculate P_{70} and PR of 44 from the table given in question No 8b 4

9. Write short notes on any **four** of the following :— 16

- Skewness
- Kurtosis
- Tscore
- z score
- Area under normal curve
- Concept of Probability.

[TURN OVER

10. (a) How is a correlation coefficient interpreted ? What are the precautions taken when interpreting this coefficient ? **4**
- (b) Calculate the rank-order correlation for the following set of scores : **13**

X	Y
50	70
44	78
43	50
39	62
39	61
37	48
36	60
35	39
35	41

- (c) Interpret your answer. **1**

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

- सुचना : (१) प्रश्न क्र. १ व १० अनिवार्य आहेत.
 (२) प्रत्येक विभागातून उर्वरीत प्रश्नापैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
 (३) एकूण ६ प्रश्न सोडवा.
 (४) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.
 (५) गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे. गणितीय मांडणीची प्रत्येक पायरी स्पष्ट लिहा.
 (६) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 (७) आलेख पेपर आवश्यकतेनुसार पुरविले जातील.

विभाग १

१. मानसशास्त्रातीय चाचणी व मूल्यनिर्धारणासंबंधीचे विविध गृहीतके (अॅझमहान्स) ची चर्चा करा. १८
२. चाचणी विश्वासाहर्तेची व्याख्या द्या व प्रमाद प्रसरणाच्या स्रोताची चर्चा करा आणि पर्याय बाब विश्वासाहर्ता स्पष्ट करा. १६
३. 'चाचणी वैधता' संकल्पना स्पष्ट करा. आशयात्मक वैधता सांस्कृतिक प्रभाव व गुणात्मक संदर्भासह विशद करा. १६
४. घटक विश्लेषण म्हणजे काय ? गुणात्मक घटक विश्लेषण सविस्तर स्पष्ट करा. १६
५. (अ) (WISC-IV) ह्या बुद्धीमापन कसोटीचे मूल्यांकन करा. ८
 (ब) रोशाच्या शाईच्या डागाच्या चाचणीचे व्यवस्थापन, गुणांकन व अर्थविवरण स्पष्ट करा. ८

[TURN OVER]

विभाग २

६. (अ) वारंवारित विभाजन तक्याचा पायन्या स्पष्ट करा.

(ब) खालील सुट्या प्रासांकापासून वारंवारिता विभाजन तक्या तयार करा :

८६	७५	८०	६०	८६
८२	७६	८८	५४	७६
९२	८९	९४	८०	६४
८४	७८	९७	८७	९२
८६	८९	५६	९६	८३
७२	९६	६७	६८	७९
९९	८०	५८	५९	
७३	७९	७३	६५	
६४	९७	६७	७३	N = ४६
८९	८७	७२	७३	

(क) वरिल वितरणाद्वारे (प्र. ६ ब) हिस्टोग्राम काढा.

७. (अ) केंद्रीय प्रवृत्तीच्या बहुलक या परिमाणाचे मूल्यांकन द्या.

(ब) खालील वितरणाद्वारे मध्यमान, मध्यांक, बहुलक काढा :

वर्गांतर	वारंवारिता
९०-९२	६
८७-८९	५
८४-८६	१०
८१-८३	१०
७८-८०	११
७५-७७	१२
७२-७४	७
६९-७१	४
६६-६८	३
६३-६५	२

N = ७०

[TURN OVER

८. (अ) परिवर्तनदितेच्या परिणामातील चतुर्थक विचलण (Q D) चे मूल्यांकन करा.
 (ब) खालील वितरणाचा प्रमाण विचलन (S D) काढा :

वर्गांतर (ci)	वारंवारिता (f)
११०-११९	२
१००-१०९	६
९०-९९	८
८०-८९	१४
७०-७९	२०
६०-६९	१५
५०-५९	११
४०-४९	९
३०-३९	३
N = ८८	

- (क) वरिल वितरणाचा (प्र. ८ ब) P_{90} व ४४ चा PR काढा.

९. खालीलपैकी कोणत्याही चार वर टिपा लिहा :-

- (अ) स्क्युनेस
 (ब) कटोसिस
 (क) 'टी' गुणांक
 (ड) 'झेड' गुणांक
 (इ) सामान्य वक्रातील सहभागी क्षेत्र
 (फ) संभाव्यतेची संकल्पना.

१०. (अ) सहसंबंधाचा संबंध कसा लावला जातो ? सहसंबंधाचा अर्थ लावतांना कोणती काळजी घेतली जाते ?

- (ब) खालील संचातील सहसंबंध श्रेणीअंतर पद्धतीने काढा :

क्ष	य
५०	७०
४४	७८
४३	५०
३९	६२
३९	६१
३७	४८
३६	६०
३५	३९
३५	४१

- (क) आपला सहसंबंधाच्या उत्तराचे स्पष्टीकरण द्या.

T.Y.B.A
PSYCHOLOGY
Abnormal Psychology
(Paper- V) (15/05/2017)

Q.P. Code :07966

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. Attempt any **two** question from Q.no.1 and attempt any **three** questions from Q.no.2 to question no.8.

OR

Attempt any **five** questions from question no.2 to question no.8.

2. Attempt **five** questions in all.

- Q.1** a. Explain the theories and treatment of panic disorder and agoraphobia. **20**
b. Describe gender identify disorder in detail. **20**
c. Explain the phases and symptoms of schizophrenia. **20**
- Q.2** Define abnormality. Explain the different causes of abnormal behavior. **20**
- Q.3** Discuss Freudian psychoanalytic perspective to explain abnormality. **20**
- Q.4** Explain conversion disorder and body dysmorphic disorder. **20**
- Q.5** Describe bipolar disorder and its types. **20**
- Q.6** Discuss the diagnostic features, theories and treatment of antisocial personality disorder. **20**
- Q.7** Elaborate on different theories and treatment of mental retardation. **20**
- Q.8** Discuss the characteristics, theories and treatment of pathological gambling. **20**
-

[वेळ: तीन तास]

[गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: १. प्रश्न क्र. १ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा आणि प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र. ८ मधून कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

किंवा

प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र. ८ मधून कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

२. एकूण पाच प्रश्न सोडवा.

- प्र. १ अ) घबराट विकृती आणि गजबजलेल्या जागांविषयीची भयव्याकुलता यांवरील सिध्दान्त व उपचार स्पष्ट करा. २०
- ब) लिंगभाव ओळख विकृतीचे सविस्तर वर्णन करा. २०
- क) छिन्नमनस्कतेचे टप्पे (फेजेस) आणि छिन्नमनस्कतेची लक्षणे स्पष्ट करा. २०
- प्र. २ अपसामान्यतेची व्याख्या द्या. अपसामान्य वर्तनाची वेगवेगळी कारणे स्पष्ट करा. २०
- प्र. ३ अपसामान्यता स्पष्ट करणाऱ्या फ्रॉईडच्या मनोविश्लेषणात्मक दृष्टिकोनाची चर्चा करा. २०
- प्र. ४ रूपांतरण विकृती (कन्व्हर्जन डिसऑर्डर) आणि देहस्वरूपस्थितीविषयक विकृती स्पष्ट करा. २०
- प्र. ५ व्हिडोकी विकृतीचे आणि त्यातील प्रकारांचे वर्णन करा. २०
- प्र. ६ समाजविरोधी व्यक्तिमत्त्व विकृतीची निदानात्मक वैशिष्ट्ये, सिध्दान्त आणि उपचार यांची चर्चा करा. २०
- प्र. ७ मनोमांद्यतेचे वेगवेगळे सिध्दान्त आणि त्यावरील उपचार यांचे सविस्तर वर्णन करा. २०
- प्र. ८ पॅथॉलॉजिकल गॅम्बलिंगची (जुगार) वैशिष्ट्ये, सिध्दान्त आणि त्यावरील उपचार यांची चर्चा करा. २०

T.Y.B.A
PSYCHOLOGY

Industrial and Organizational Psychology
(Paper- VI) (16/05/2017)

CODE No.00008120

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Figures to the right indicate full marks
  2. All answers should be written in the same answer book.
  3. Attempt Q. No.1 for 40 marks any two more questions from Q. No.2 to Q.No.6

OR

- Attempt any 4 from question no 2 to question no 6
4. Follow the same instruction as given above and also attempt Q.No.7 which is compulsory

- Q.1 Answer any **two** of the following 40
- a) Give an overview of the selection process.
  - b) Explain objective performance appraisal techniques.
  - c) Discuss motivator hygiene theory and job characteristics theory.
- Q.2 Explain pre-training environment. 20
- Q.3 Describe the pressure & problems of leaders. 20
- Q.4 Discuss Total Quality Management. 20
- Q.5 Explain the physiological effects of stress. 20
- Q.6 Write short notes on any **four** of the following 20
- a) Survey Opinion polls
  - b) Testing reactions to Ads
  - c) Trademarks
  - d) Sex in Ads
  - e) Brand Placement
  - f) Advertising to children and teens
- Q.7 Write Short Notes on any **four** of the following 20
- a) Selection Process
  - b) Halo effect
  - c) Locus of control
  - d) Theory X and Theory Y
  - e) Work Overload and Underload
  - f) Brand Loyalty

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना १) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात

२) सर्व प्रश्नांची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावीत

३) प्र.क्र १ हा ४० गुणांसाठी सोडवा व प्रश्न क्र २ ते ६ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा
किंवा

प्रश्न क्र २ ते ६ मधून कोणतेही चार प्रश्न सोडवा

४) वरील सूचना शिवाय प्र. क्र.७ हा अनिवार्य आहे (एकूण पाच प्रश्न सोडवा)

प्र.१	कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा अ) निवड प्रक्रियेचे आढावा द्या. ब) वस्तुनिष्ठ कार्यकृती / कार्यप्रवर्तन मुल्यांकाचे तंत्र स्पष्ट करा. क) प्रेरक - आरोग्य (motivator / Hygiene) सिद्धांत आणि कार्य गुणवैशिष्ट्ये सिद्धांत स्पष्ट करा	४०
प्र.२	प्रशिक्षण पूर्व वातावरण स्पष्ट करा.	२०
प्र.३	नेत्यावरील दबाव आणि समस्या यांची चर्चा करा.	२०
प्र.४	संपूर्ण दर्जेदार व्यवस्थापनाची (TQM) चर्चा करा.	२०
प्र.५	तणावाचे शारीरिक परिणाम स्पष्ट करा.	२०
प्र.६	संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही चार) अ) सर्वेक्षण जनमत/लोकमत चाचणी ब) जाहिरातीच्या प्रतिक्रियांचे परीक्षण क) ट्रेडमार्क ड) जाहिरातील लैंगिकता (सेक्स इन अँड) ई) ब्रॉन्ड ठरविणे (ब्रॉन्ड प्लेसमेंट) फ) लहानमुले आणि किशोरांसाठी (teens) जाहिरात	२०
प्र.७	संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणतेही चार) १) निवड प्रक्रिया २) हॉलो परिणाम ३) लोकस ऑफ कंट्रोल ४) X सिद्धांत आणि Y सिद्धांत ५) अतिकार्यभार आणि अल्पकार्यभार ६) ब्रॉन्ड लॉयलटी	२०